

GYLLENE TIDER I SVENSK GENUSFORSKNING

Genusforskningen och dess relaterade feministiska texter och sammanhang rör sig med en rad metaforer när tid är på agendan: det handlar om vågor och broar, olika typer av släktrationer, brott och vändningar, generationer och gengångare. ”Ny” och ”post” är ord som ofta förekommer, inte minst i teoretiska sammanhang, vilket per automatik aktualiserar uppfattningen om någonting annat som gammalt, ibland också förlegat och avdankat. Likväl dyker det ”gamla” upp, gång på gång och i en rad olika skepnader, det gamla avdankade verkar ofta osedvanligt livaktigt, det lägger sig i, pockar på uppmärksamhet, stör och vitaliserar. Vi på *TGV* har sedan 2010 baserat ett av tidskriftens textformat på just det här fenomenet; de texter som vi kallar Satelliter har diskuterat och gett perspektiv på redan publicerat material, gamla och ibland inte så hemska gamla texter som vi menar ropar på mer uppmärksamhet än de fått. När dessa texter vävts samman har intersektioner över tid, rum och genrer gett upphov till oväntade insikter och förgyllda och fantastiska textögonblick.

Satelliterna har genererat många positiva läsareaktioner. Därför går vi nu ett steg längre och ägnar ett helt nummer åt den här typen av ”otidsenliga” dialoger. Vi kallar numret Oldies goldies, som en hyllning till

återanvändandet och återvändandet – till det gamla/de gamla och till samtalet som aldrig stannar av. Numret inleds av Claudia Lindén som i sin artikel kritiskt diskuterar feministisk konstruktion av samtidshistorien och dess tidsbegrepp. Feministisk tanketradition är till sin art anakronistisk, hävdar Lindén. I stället för att foga sig till en gängse historieskrivning, där det mest ”moderna” inte bara automatiskt betraktas som bäst, utan dessutom oftast genuskodas som maskulint, borde feminister framhålla kunskapens beroende av spöken från förr och från framtiden. Nya teorier utvecklas inte sällan genom återkomst till och nyläsning av äldre tankar. Så talar odöda röster och texter genom våra munnar på ständigt annorlunda sätt.

Nina Lykkes Frispel, som hakar i samma problemkontext som Lindéns artikel, tar avstamp i en text publicerad i *TGV* 2011, där Sara Edenheim adresserar sina feministiska mödrar, om hon hade haft några. Lykke frågar i dialog med Edenheim om inte metaforen väninnor, snarare än mor/dotter, skulle fungera bättre. Eva Borgströms artikel, vidare, lyfter fram och synliggör Frida Stéenhoffs tidiga och modiga kamp mot fördomar om lesbisk kärlek, en kamp där hon mötte omfattande motstånd, inte minst från väninnan Ellen

Key. Key var vid Stéenhoffs debut redan ett stort (och kontroversiellt) namn i intellektuella kretsar. Stéenhoff var ung och hade radikala åsikter i andra frågor än dem Key brann för, bland annat inom vad vi i dag kallar hbt-sfären. Trots dessa olikheter utvecklades en vänskap, och de båda fortsatte utbyta åsikter på tvärs genom potentiella mor-/dotterslitningar.

Linn Sandberg intresserar sig i sin forskning för åldrande män. Hon formulerar i sin artikel ett oväntat och fruktbart möte mellan Luce Irigarays text om könsläppar och svenska heterosexuella åldrande mäns berättelser om sexualitet och närhet. I berättelserna ser Sandberg möjligheten att uttala en maskulinitet som inte bygger på falloctrism. Numrets satelliter tar avstamp i Loretta Lynns amerikanska countryklassiker från 1972: "Since I've got the Pill". Texten, som beskriver den lättnad och de livsval som under det tidiga 1970-talet möjliggjordes tack vare p-pillret, blev en skandal och låten därmed både hyllad och hatad. I tre satelliter författade av Hillevi Ganetz, Cathrin Wasshede och Ninni Carlsson diskuteras Lynns text, dess sammanhang och hur p-pillret på gott och ont kommit att påverka kvinnors liv sedan det introducerades.

Utöver dessa tematiska texter publicerar vi också Jenny Westerstrands omsorgsfulla

genomgång av prostitutionsdebatten och dess olika positioneringar. För den som vill orientera sig i diskussionen om prostitution ger artikeln en uppsättning nycklar och ingångar till de olika perspektiven, varav artikeln i sig argumenterar för ett. Missa heller inte de viktiga bokrecensionerna i slutet av detta nummer.

Slutligen: vi på redaktionen är stolta och glada över att *Tidskrift för genusvetenskap* nominerades till årets kulturtidskrift 2012. Motiveringen lyder: "Med en hög puls och en känslighet låter den akademiska, litterära och essäistiska texter föra synergiska samtal med varandra. En pigg redaktion har lyckats göra en vetenskaplig tidskrift värd läsare långt utanför universitet och högskolor." Vi tackar och bockar för fina ord!

God höstläsning önskar *TGV:s* redaktion.

Anna Lundberg, Emma Strollo, Amelie Björck